14971-2021 (00 01 02, 06 01 00)

Vastaus valtuutettu Aino Marjamaan ym. aloitteeseen koskien aloitetta maksuttomien kuukautisvälineiden jakelusta nuorille ja vähävaraisille

Tiivistelmä: -

Kh § 263

Konsernihallinto, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, projektipäällikkö Sari Kailio ja kehittämispäällikkö Maarit Luukkaa 18.5.2022:

Valtuutettu Aino Marjamaa ym tekivät 13.12.2021 valtuustoaloitteen koskien aloitetta maksuttomien kuukautisvälineiden jakelusta nuorille ja vähävaraisille. Aloitteen mukaan kuukautisköyhyys koskee monia menstruoivia ihmisiä Suomessa ja kuukautisiin liittyvään taloudelliseen epätasa-arvoon on tärkeää puuttua. Puutteellinen kuukautishygienia ja riittämätön tieto gynekologisista sairauksista altistavat terveysongelmille. Kuukautisköyhyyden torjuminen edistää siis kuukautisterveyttä ja ehkäisee ongelmien syntymistä

Aloitteessa esitetään, että Turun kaupunki tarjoaa kuukautisvälineitä maksutta nuorille ja muille niitä tarvitseville. Suojien tulee olla saatavilla niin, ettei niitä noutavan sukupuoli tule kyseenalaistetuksi.

Vastaus aloitteeseen:

Valtuustovastauksen laadinnassa on konsultoitu Turun kaupungin ehkäisevää terveydenhuoltoa ja sosiaalityötä sekä hankittu lisätietoa Helsingin kaupungin kokeilusta maksuttomien kuukautissuojien jakamiseksi. Vastaus pohjautuu saatuihin tietoihin.

Helsingin kaupunki teki joulukuussa 2021 päätöksen käynnistää kokeilun maksuttomien kuukautissuojien jakamiseksi. Kokeilussa kuukautissuojia jaetaan perusopetuksessa ja toisen asteen oppilaitoksissa. Turun kaupungin saamien tietojen mukaan Helsingin kokeilun valmistelu maksuttomien kuukautisvälineiden jakelusta nuorille ja vähävaraisille on vasta alkuvaiheessa. Helsingissä 4 kuukauden kokeilu kattaa 4 koulua; peruskoulun (yhteiskoulu), 2 lukiota (toinen ruotsinkielinen) sekä ammattioppilaitos, joka on naisvaltainen. Kuukautisvälineiden tarvitsijoita olisi yhteensä arvioilta noin 1.000. Arvioitu hankintahinta kuukautisvälineille 4 kuukauden ajalle on n. 20.000 €.

Turku on kaupunkina Helsinkiä paljon pienempi, joten vastaavanlaisen vain muutamiin kouluihin kohdistuvan kokeilun toteuttaminen on haastavampaa ilman, että se rikkoo tasa-arvoista kohtelua. Tämän vuoksi rajaus olisi tarpeen toteuttaa Turussa muulla tavalla. Jos kokeilu rajattaisiin toisen asteen opiskelijoihin, olisi kuukautisvälineiden tarvitsijoita arviolta noin 6.000 ja näin ollen kustannukset varsin korkeat eli noin 120.000 € neljältä kuukaudelta ja vuositasolla noin 480.000 €. Jakelua tulisi myös jollakin lailla koordinoida ja tämä söisi jo ennestään kovassa paineessa olevaa terveydenhuollon resurssia. Jakelun toteuttamisen kerrotaan Helsingissäkin olevan yksi ongelmallisista kohdista.

Kelalta saatavaan perustoimentulotukeen on laskettu mukaan kuukautisvälineiden hankinnasta koituvat kustannukset. Kaupungin terveydenhuollossa

sekä perhe- ja sosiaalipalveluissa arvioidaan tällä hetkellä rahan ja resurssien kohdentaminen maksuttoman ehkäisyn laajentamiseen pillereihin ei-toivottujen raskauksien ehkäisemiseksi kuukautisvälineiden hankintaa tärkeämmäksi. Vaikka pidemmän pilleriehkäisyn mahdollisuus on jätetty Turussa sekä muissa suurimmissa kaupungeissa pois maksuttomasta ehkäisystä, on viime aikoina kuitenkin ollut puhetta myös pilleriehkäisyn mahdollisuuden tärkeydestä. Jo psyykkisen hyvinvoinnin kannalta ei-toivottujen raskauksien ehkäiseminen on kustannustehokkaampaa kuin ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen.

Edellä mainittuihin asioihin liittyen aloitteen toteuttaminen maksuttomien kuukautisvälineiden jakeluun nuorille ja vähävaraisille ei ole tällä hetkellä tarkoituksenmukaista. Tulevassa sote-uudistuksessa vastuu terveydenhuollon järjestämisestä siirtyy hyvinvointialueille eli kyseinen toiminta olisi jatkossa hyvinvointialueen vastuulla.

Oheismateriaali 1 Valtuutettu Aino Marjamaan ym. aloite

Kaupunginhallituksen ehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee edellä olevan vastauksen tiedoksi ja aloitteen käsitellyksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Kv § 152

Oheismateriaali 1 Valtuutettu Aino Marjamaan ym. aloite

Kaupunginhallituksen ehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee edellä olevan vastauksen tiedoksi ja aloitteen käsitellyksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

tied Marjamaa Aino